

ZMIANY NA RYNKU NAWOZOWYM W UNII EUROPEJSKIEJ: KLUCZOWE ASPEKTY ROZPORZĄDZENIA (UE) 2019/1009

16 lipca 2023 roku minął rok od wejścia w życie Rozporządzenia (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 roku, które ustanowiło przepisy dotyczące udostępniania na rynku europejskim produktów nawozowych UE.

Rozporządzenie to wprowadziło wiele istotnych zmian na europejskim rynku nawozowym, wprowadzając m.in. nowe definicje, rozszerzając zakres objętych nim produktów, a także nakładając obowiązki na podmioty wprowadzające produkty nawozowe do obrotu.

Jednym z kluczowych elementów Rozporządzenia (UE) 2019/1009 jest wprowadzenie Kategorii funkcji produktów (PFC) dla produktów nawozowych UE. W ramach PFC wyróżniono siedem grup produktów, obejmujących: nawozy, środki wapnujące, polepszacze gleby, podłoża do upraw, inhibitory, biostymulatory oraz produkty nawozowe mieszane. Każda z tych grup ma określone wymagania dotyczące składu i parametrów technicznych. Wprowadzenie nowych definicji i kategorii produktów nawozowych UE miało na celu uporządkowanie rynku i ułatwienie identyfikacji oraz klasyfikacji tych produktów.

Kolejnym istotnym elementem Rozporządzenia (UE) 2019/1009 jest obowiązek oznaczania produktów nawozowych UE znakiem CE. Znak ten świadczy o zgodności produktu z wymaganiami prawnymi UE dotyczącymi bezpieczeństwa, jakości i ochrony zdrowia. Oznaczenie CE może pojawić się na opakowaniu jednostkowym produktu nawozowego UE lub na dokumencie towarzyszącym, gdy produkt jest wprowadzany do obrotu luzem.

Warunkiem umieszczenia znaku CE na Produkcie nawozowym UE jest przeprowadzenie odpowiedniej oceny zgodności za pomocą jednego z czterech modułów oceny zgodności przywołanych

w Rozporządzeniu (UE) 2019/1009. Wybór Modułu oceny zgodności należy do Producenta i uzależniona jest od rodzaju zastosowanego Materiału składowego tzw. CMC. W praktyce oznacza to, że producent przygotowuje dokumentację techniczną, która jest m.in. podstawą do przeprowadzenia oceny zgodności przez jednostkę notyfikowaną.

Jednostka notyfikowana to organ oceniający zgodność, który został zgłoszony do Komisji Europejskiej i spełnia określone kryteria w zakresie m.in. kompetencji i doświadczenia. Jednostka notyfikowana wykonuje działania z zakresu oceny zgodności, w tym badania, certyfikację i inspekcję.

Moduły oceny zgodności występujące w Rozporządzeniu (UE) 2019/1009 dla Produktów nawozowych.

Moduł A to wewnętrzna kontrola produkcji w której Producent na swoją wyłączną odpowiedzialność zapewnia i oświadcza, że jego produkt nawozowy spełnia określone wymagania Rozporządzenia (UE) 2019/1009.

Moduł A1 to proces oceny zgodności, w którym producent nie tylko odpowiada za wewnętrzną kontrolę produkcji, ale także poddaje swoje produkty badaniom przeprowadzanym pod nadzorem jednostki notyfikowanej.

Moduł B + C to badanie typu UE (Moduł B), a następnie ocena zgodności z typem w oparciu o wewnętrzną kontrolę produkcji (Moduł C). Badanie typu UE

(Moduł B) polega m.in. na ocenie przez jednostkę notyfikowaną dokumentacji technicznej produktu nawozowego dostarczonej przez producenta oraz przeprowadzeniu odpowiednich badań i testów na próbkach produktu nawozowego.

Po ocenie i wydaniu pozytywnej decyzji przez jednostkę notyfikowaną, producent otrzymuje certyfikat badania typu UE.

Certyfikat badania typu UE umożliwia producentowi ocenę zgodności wytwarzanych produktów nawozowych UE w odniesieniu do badanego typu (Moduł C).

Moduł D1 dotyczy zapewnienia jakości procesu produkcji. W tym przypadku jednostka notyfikowana dokonuje oceny systemu jakości procesu produkcji u producenta, aby upewnić się, że proces produkcji produktów nawozowych objętych tym systemem, spełnia określone standardy i wymagania Rozporządzenia (UE) 2019/1009.

Wszystkie te moduły oceny mają na celu zapewnienie, że produkty nawozowe UE dostępne na rynku z oznakowaniem CE są zgodne z obowiązującymi przepisami i spełniają wysokie standardy jakościowe. To z kolei ma pozytywny wpływ na bezpieczeństwo użytkowników oraz na ochronę środowiska.

Ponadto w przypadku kontroli, organy nadzoru rynku mogą zażądać od producenta udostępnienia dokumentacji technicznej oraz dokumentów potwierdzających zgodność produktu nawozowego (UE).

Jednym z czołowych graczy na rynku oceny zgodności produktów nawozowych UE jest Polskie Centrum Badań Certyfikacji S.A. (PCBC). PCBC jest jedną z jednostek notyfikowanych w zakresie przeprowadzania oceny zgodności produktów nawozowych UE i posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji (PCA). Lista wszystkich jednostek notyfikowanych prowadzących ocenę do Rozporządzenia (UE) 2019/1009 dostępna jest w bazie NANDO, publikowanej przez Komisję Europejską. Na polskim rynku PCBC jest jedyną jednostką notyfikowaną, która może prowadzić ocenę zgodności produktów nawozowych w trzech modułach A1, B i D1.

Dzięki takim jednostkom notyfikowanym producenci mogą skorzystać z usług profesjonalnych ekspertów, którzy przeprowadzą proces oceny zgodności produktów nawozowych z Rozporządzeniem (UE) 2019/1009.

Rozpoczęcie współpracy z jednostką notyfikowaną polega na złożeniu przez producenta lub upoważnionego przedstawiciela wniosku o przeprowadzenie oceny zgodności produktu. We wniosku wskazywane są m.in. informacje o produkcie, jego składzie, procesie produkcji oraz dołączane są inne dokumenty, które umożliwią przeprowadzenie odpowiedniej oceny.

Warto podkreślić, że stosowanie znaku CE na produkcie nawozowym UE jest jedynie jednym z elementów procesu oceny zgodności. Przedsiębiorca wprowadzający produkt do obrotu musi również spełnić inne wymagania dotyczące m.in. znakowania, etykietowania, a także spełnić wymogi w zakresie dokumentacji technicznej produktu.

ZAPRASZAMY NA KONFERENCJĘ
OCENA ZGODNOŚCI PRODUKTÓW NAWOZOWYCH UE
W ŚWIELE OBOWIĄZKÓW WYNIKAJĄCYCH
Z POLITYK ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
26 WRZEŚNIA 2023 R. **ZAPISZ SIĘ → <https://rejestracja.pcbc.gov.pl>**

Pozytywna ocena zgodności produktu umożliwia producentowi przygotowanie deklaracji zgodności i umieszczenie znaku CE na produkcie nawozowym UE lub na dokumencie towarzyszącym. Wartość dodana oznaczenia CE polega na zwiększeniu zaufania konsumentów i rolników do produktów nawozowych UE, co może przyczynić się do wzrostu ich sprzedaży.

Wdrażanie Rozporządzenia (UE) 2019/1009 przyczyniło się do rozwoju rynku produktów nawozowych UE, a wydane certyfikaty m.in. przez PCBC dla polskich i zagranicznych producentów pozwoliło na oferowanie tych produktów nawozowych we wszystkich Państwach Członkowskich UE. Niemniej jednak, niektóre firmy nadal mają wątpliwości związane z interpretacją przepisów, zwłaszcza w przypadkach gdzie materiałami składowymi są min. CMC 3 – Kompost, CMC 5 – Produkty pofermentacyjne inne niż produkt pofermentacyjny świeżych roślin, CMC-7 – Mikroorganizmy, CMC 10 – Produkty pochodne w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1069/2009.

Warto zaznaczyć, że Polskie Centrum Badań Certyfikacji oprócz oceny zgodności i certyfikacji prowadzi aktywną działalność informacyjną i edukacyjną,

organizując cykliczne konferencje na temat wymagań prawa UE dotyczących produktów nawozowych. Działania te mają na celu wyjaśnienie wątpliwości związanych z oceną zgodności i ułatwienie producentom wdrożenia nowych przepisów.

Podsumowując, Rozporządzenie (UE) 2019/1009 przyniosło wiele istotnych zmian na rynku produktów nawozowych UE, które mają na celu zapewnienie wyższej jakości i bezpieczeństwa tych produktów. Producenci produktów nawozowych powinni dostosować swoje działania do nowych wymogów i przestrzegać zasad oceny zgodności, aby spełnić standardy określone w rozporządzeniu. Polskie Centrum Badań Certyfikacji odgrywa kluczową rolę jako jednostka notyfikowana, która przeprowadza oceny i wydaje certyfikaty świadczące o zgodności produktów z wymaganiami prawa UE.

Marek Klóska
*Kierownik Zespołu
 ds. Certyfikacji Produktów
 Nawozowych UE, Wyrobów
 i Inspekcji w Polskim Centrum
 Badań i Certyfikacji S.A.*

